

František Šťastný

15.06.2016

*12. listopadu 1927 - †8. dubna 2000

Narodil se v obci Kochánky, okres Mladá Boleslav. Jako patnáctiletý začínal závodit na kole, v roce 1948 reprezentoval s Janem Veselým Československo v prvním ročníku Závodu míru. Dne 28. října 2013 ho prezident Miloš Zeman vyznamenal medailí Za zásluhy.

Prvního motocyklového závodu se zúčastnil na jaře [1947](#) na motocyklu [DKW](#) pod jménem svého nevlastního bratra, protože sám ještě nevlastnil řidičský průkaz. Poté, stále ještě jako soukromý jezdec, startoval na ojetém motocyklu [Norton](#) s označením „Blesk Speciál“, s nímž v roce [1952](#) skončil na [Velké ceně Československa](#) v [Brně](#) na 7. místě. V roce [1953](#) byl přijat jako závodní a zájžděcí jezdec do [Jawy](#), s jejíž značkou spojil celý zbytek své závodnické kariéry, a spolu s [Gustavem Havlem](#) pro ni vybojoval řadu úspěchů. Závodil na strojích Jawa 500 2xOHC, Jawa 350 2xOHC i Jawa 250. Příležitostně, když Jawa neměla vhodný stroj pro některou objemovou kategorii, startoval i na strojích [ČZ](#) (Česká zbrojovka, [Strakonice](#)) či MZ (Motorrad- und Zweiradwerk, [Zschopau](#), [Německá demokratická republika](#)).

Na stroji Jawa se František Šťastný stal pětkrát Mistrem Československa:

- [1956](#): v kategorii 500 cm³
- [1958](#): 350 cm³
- [1959](#): 350 cm³
- [1960](#): 250 cm³
- [1965](#): 350 cm³.

Dosáhl i skvělých úspěchů v seriálu mistrovství světa, kde v konkurenci jezdců na strojích [MV Agusta](#) (např. [John Surtees](#), [Mike Hailwood](#), či legendární [Giacomo Agostini](#)), [Honda](#) (např. [Jim Redman](#)), dosáhl následujícího celkového umístění:

- [1960](#): 4. místo v kategorii 350 cm³
- [1961](#): 2. místo (350 cm³)
- [1962](#): 4. místo (350 cm³) a 9. místo (500 cm³)
- [1963](#): 4. místo (350 cm³)
- [1965](#): 5. místo (350 cm³)
- [1966](#): 7. místo (250 cm³), 4. místo (350 cm³) a 4. místo (500 cm³)

Za těmito umístěními se skrývají souboje na mezinárodních okruzích. Uvedme alespoň nejvýznamnější vítězství Františka Šťastného na mezinárodní scéně:

- [Velká cena Československa](#): [1954](#) 250 cm³, [1956](#) 350 cm³, [1958](#) 350 cm³, [1959](#) 350 cm³, [1960](#) 250 cm³ i 350 cm³, [1961](#) 350 cm³, [1962](#) 500 cm³
- Velká cena [Rakouska](#): [1960](#) 350 cm³, [1962](#) 350 cm³
- Velká cena [Německé demokratické republiky](#): [1966](#) 500 cm³
- Velká cena [Spolkové republiky Německo](#): [1961](#) 350 cm³
- Velká cena [Švédska](#): [1961](#) 350 cm³

Za nejobtížnější silniční motocyklový závod v době aktivního závodění Františka Šťastného byla považována slavná [Tourist Trophy](#), která se od roku [1907](#) jezdí na britském ostrově [Man](#). Poprvé František Šťastný na ostrově Man závodil v roce [1957](#) v kategorii 250 cm³, která se však nejela na hlavním okruhu [Mountain Course](#), ale na kratším okruhu [Clypse Course](#) (dlouhém 10,79 [míle](#)). Závod se jel na 10 kol, tedy

107,9 [míle](#). František Šťastný se zdržel v boxech opravou výfuku a dojel proto až na 12. místě. Přesto si přivezl cenu – stříbrnou kopii hlavní trofeje, jež se udělovala závodníkům, kteří do cíle dorazili v čase lepším než čas vítěze plus 1/8. Většího úspěchu dosáhl v tomtéž závodě závodník ČZ Strakonice [František Bartoš](#), který se v téže kategorii umístil na 4. místě.

Lépe dopadl František Šťastný v roce [1961](#), kdy se v kategorii 350 cm³ umístil na 5. místě. Tento 236,38 [mil](#) dlouhý závod se jel na 6 kol hlavního okruhu Mountain Course. V letech [1962](#) a [1963](#) se umístil v kategorii 350 cm³ shodně na 3. místě. V roce [1964](#) závod nedokončil, když mu po čtyřech kolech praskla zadní kyvná vidlice a František musel odstoupit ze druhého místa. V roce [1965](#) dojel s motocyklem [ČZ](#) 250 na 5. místě, ve třístapadesátkách propálil píst a tak musel ve 3. kole odstoupit ze 4. místa. Byla to zřejmě konstrukční vada, protože stejnou závadu měl v témže závodě po ujetí přibližně stejné vzdálenosti i [Gustav Havel](#). V roce [1966](#) závodil ve třech kategoriích – 250 cm³, 350 cm³ a 500 cm³. V tréninku havaroval a byl v bezvědomí odvezen do nemocnice v [Ramsey](#), ale po dvou nocích strávených v nemocnici se vrátil na trať. Dvěstěpadesátky jel na motocyklu [ČZ](#) a dojel čtvrtý. Ve třístapadesátkách mu motor nešel na plný výkon a tak skončil devátý, v pětistovkách skončil pátý.

Na ostrově Man si mezi diváky František Šťastný vysloužil velkou popularitu a v roce 1967 se dostal na titulní stranu výroční publikace [Tourist Trophy](#).

V roce 1998 obdržel nejvyšší čestné ocenění pro naše motoristické reprezentanty, Granátový odznak Autoklubu ČR. V únoru 2000 dostal nejvíce hlasů v anketě [AČR](#) o automobilového a motocyklového závodníka století (s [Karlem Lopraisem](#)). Dne [12. října](#) 2014 byl v jeho rodné obci [Kochánky](#) otevřen park, který nese jeho jméno.

V roce 2013 přišla s iniciativou vybudovat sochu Františka Šťastného Motocyklová asociace České republiky o.s. Po vzniku této iniciativy byl téhož roku František Šťastný oceněn prezidentem republiky Milošem Zemanem [medailí](#) za zásluhy v oblasti sportu. Původní záměr odhalení sochy byl stanoven k 15. výročí jeho úmrtí (2015), což se nepodařilo kvůli finanční náročnosti celé akce, a proto byl termín posunut k jeho nedožitým 90 letům (2017). Spolu se záměrem vybudování sochy vzniká i putovní výstava a veřejná sbírka na výrobu jeho sochy, jejíž partnerem je MČ Praha 3.

Záměr obdržel záštitu starostky MČ Praha 3, primátorky hl.m. Prahy, Asociace závodních jezdců ČR a dalších. Odborným garantem je [Unie sochařů a architektů Čech, Moravy a Slezska](#). Socha bude umístěna na místě současného [Nákladového nádraží Žižkov](#), kde vznikne nová [Žižkovská čtvrť](#). Tam také ponese jedna z ulic či náměstí jméno Františka Šťastného